

**PROJEKTAS „LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SISTEMOS PLĖTRA (I ETAPAS)“
PROJEKTO KODAS NR. 09.4.1-ESFA-V-734-01-0001**

PROFESINIO STANDARTO IŠORINIO VERTINIMO FORMA

Vertinamo profesinio standarto pavadinimas	VAIZDUOJAMOJO MENO PASLAUGŲ IR DAILIŲJŲ DIRBINIŲ GAMYBOS SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS
--	--

Profesinio standarto vertinimo kriterijai	Vertinimas (tinkama / taisytina)	Profesinio standarto išorės vertintojo komentarai / pastabos / siūlymai
1. Profesinio standarto pavadinimas <i>(vertinama, ar siūlomas profesinio standarto pavadinimas apima aprašomą ūkio sektorių, yra atpažįstamas profesinėje bendruomenėje)</i>	Taisytina	Nesuprantama, koku būdu vaizduojamasis menas gali ar galėtų teikti paslaugas...Įtaru, kad čia formuluotės (logikos) klaida. Kokios bebūtų paslaugos, jos susijusios su realia praktine paskirtimi ir gyvu jų teikėju (subjektu), o menas – ne...
2. Ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) apibrėžimas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių <i>(vertinama, ar remiantis EVRK pateikta glausta informacija apie ūkio sektorių, posektorius ir jiems būdingas veiklas)</i>	Taisytina	1. Nepateikiama dailiųjų dirbinių apibrėžtis, tai yra, kokie dirbiniai laikomi ar laikytini dailiaisiais...Požiūris į dirbinio dailumą ir jo vertinimas – subjektyvus, priklausantis nuo vertintojo pojūčių, išsilavinimo... 2. Ne „apibrėžimas“, o „apibrėžtis“ (siūlau klausti VLKK)
3. Pagrindinės ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) veiklų sritys <i>(vertinama, ar apibūdintos kiekvieno posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai))</i>	Taisytina	SEKTORIAUS VEIKLOS SRITYS siūlyčiau keisti į SEKTORIAUS APRĖPTIES SRITYS , nes ne sektorius vykdo veiklą, o veikla vykdoma jame...
4 Ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas <i>(vertinama, ar ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas apima visas svarbiausias sektoriui būdingas kvalifikacijas, o pasiūlytų kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami, ar pasiūlytos kvalifikacijos yra aktualios, prasmingos, reikalingos)</i>	Taisytina	Kaip nurodyta pateiktose pastabose
5. Tarpsektorinės kvalifikacijos (jei taikoma)	Taisytina	Kaip nurodyta pateiktose pastabose

<i>(vertinama, ar tarpsektorinių kvalifikacijų sąraše yra nurodytos visos svarbiausios ūkio sektoriuje esančios tarpsektorinės kvalifikacijos, kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami)</i>		
---	--	--

II. LAISVOS FORMOS RECENZIJA

(pateikiami išorės vertintojo komentarai, pastabos, pasiūlymai profesiniam standartui tobulinti)

1. Profesiniame standarte (toliau - PS) negali būti palikta jokių prielaidų pamatinių terminų (sąvokų) **interpretacijoms ir esą sinonimiškai suprantamiems terminams (sąvokoms)**.
2. Pateiktas atsakymas: „Interjero apipavidalintojo-dekoratoriaus kompetencijos ir funkcijos siauresnės...“
Pastaba: toks “PS po pirminio išorinio vertinimo” **išvis net neminimas!**
3. Pateiktas atsakymas: “Taip, šiuolaikinis menas labai aktyviai reflektuoja socialines, ekonomones, politines aktualijas. Picaso Guernica tiesiogiai vaizdavo žudynių siaubą ir smerkė karą, Damien Hirst savo darbuose aktualizuoja ekologinės katastrofos temas, Cat Mazza savo meno kūriniais kovoja už moterų teises...”.
Pastaba: tai tiesa, bet ar galima to **reikalauti gebėti** “Profesiniame standarte” ?
4. Pastaba: visiškai neaiški ne tik “mados”, bet ir prabangos (ir prabangos gaminio) samprata.
5. Pateiktas atsakymas: “visame pasaulyje egzistuoja Fashion design studijų programos, Fashion TV. Nemanau, kad verta keisti daug metų naudojamus terminus. Žinoma, mada gali būti traktuojama kaip socialinis fenomenas, juk drabužis visiais laikais atspindėjo dėvėtojo socialinę padėtį...”
Pastaba: akivaizdžiai laikomasi tiesioginio terminų (sąvokų) vertimo iš anglų kalbos, ignoruojant jų reikšminį turinį lietuvių kalba; “PS” turi būti surašytas aiškiai suprantama (be galimo interpretavimo) lietuvių kalba, taigi **Fashion design** arba **Fashion TV** puikiai suprantamas angliškai (visose medijose), bet įvardijant terminą (sąvoką) “PS” būtina **tiksliai** įvardyti, apie kokią “madą” rašoma; beje, mada – socialinis fenomenas, bet gali būti suprantama, kaip elgesys ir kaip estetikos ir (arba) kūrybos sritis, kuriai priskirtina ir vestimentarinė (aprangos) mada. Išvaizdos mados, įskaitant aprangos (vestimentarines), jau beveik šimtmetį nieko bendra su socialine inidivido padėtimi visuomenėje neturi..., taigi – ne visais laikais. Dabar išvaizdos mados siejamos su inidividų amžiumi, dažniausiai su jaunais žmonėmis; LT kalboje **padėtis negali būti atspindima ar atspindėta**, nes objektus atspindi vanduo, blizgūs (metalu) paviršiai ir veidrodžiai...(tai tiesioginis vertimas iš užsienio kalbų)
6. Pastaba: panašu, kad “piktnaudžiaujama” terminais “dizainas” ir “dizaineris”: kaip suprasti “stiliaus dizainą”? Stilius, kaip ir mada – socialinis fenomenas!
Apie kokią “stiliaus dizainą” rašoma “PS”?
7. Pateiktas atsakymas: Stiliaus dizainas yra Mados dizaino dalis. Pastaba: visiškas nesusipratimas...

8. Pateiktas atsakymas: Mada formuoja įvaizdžio ir elgsenos stilius, kuriais pasinaudoję, **žmonės gali pateikti save visuomenei**. Pastaba: neaišku, kaip suprantamas **įvaizdžio stilius**? Kas tai? O kaip “PS” suprantamas – įvaizdis (jeigu ne sceninis)? Argi žmonės **save pateikia** visuomenei! Jie prisistato...
9. Pateiktas atsakymas: Mados dizaineris **turi** mados prognozuotojo kompetencijas, kaip profesijos specializaciją... Pastaba: o iš kur žinoma, kad **turi ir ar turi**? Kas tas kompetencijas jam suteikė? O gal jis jas įgijo ar turėtų įgyti?
10. Pastaba: plačiai “PS” tekste vartojamas dvižodis “profesijos rėmuose” – TRAGEDIJA!!! (kategoriškai atmetinas vertimas iš užsienio kalbų)
11. Pastaba: kokios žinios yra “PS” tekste nuolat minimos “refleksijos žinios”???
12. Pastaba: reiktų įsitikinti, ar lietuvių kalboje yra veiksmažodis „prioretizuoti“. Gal gi – „teikti prioritetus“?
13. Pastaba: „PS“ tekste: **planai parengiami**, bet ne **pasirengiami**!
14. Pastaba: kuo skiriasi grimas nuo makiažo “PS” tekste?
15. Pastaba: “PS” rašoma: “savianalizės atlikimas”; **analizė** – procesas, taigi – atlikimas...”PS” reiktų rašyti „savianaluizė“ ir to pakaktų.
16. Pastaba: iš “PS” teksto neaišku, kaip įmanoma būti “paslaugų dizaineriu”; neįsivaizduojama, kas kokia tai veikla...Kas tie “aplinkų dizaineriai”???, kokių aplinkų?
17. Pastaba: “PS” tekste rašoma “Madingos aprangos projektavimas...”; iš kur žinoma, kad bus projektuojama madinga apranga, o gal kol suprojektuos (ir įdiegs į gamybą) ji nebus madinga?! Juk naujos tendencijos ne visuomet virsta mada...
18. Pastaba: ką „PS“ tekste reiškia „vientisas stilius“?! Paminėtinė stiliaus (kaip socialinio fenomeno) vertė – formos ir turinio darna, vientisumas...Jam visuomet būdingas vientisumas.
19. “PS” tekste : “Kurti projektus aprangos kolekcijoms pramonei”. Pastaba: gal logiškiau būtų “Kurti aprangos kolekcijų projektus pramonei”?
20. VISAME PS TEKSTE: pasvirasis brūkšnelis (/)rašomas taip: **ir (arba)**

III. Vertinimo išvada

- Pritariu profesinio standarto projektui
- Pritariu profesinio standarto projektui su sąlyga, kad profesinio standarto projektas bus patobulintas pagal nurodytas pastabas ir siūlymus**
- Nepritariu profesinio standarto projektui, siūlau jį grąžinti rengėjams taisyti